

བསྟན་འགྱུར་གྱི་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་སྟན་གཞུང་གི་སྐོར།
Sowa Rigpa Literature in sTengyure

སྟན་དགོང་ལྷོ་ལྷོ་དགུ་འདུལ།

དབུས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སྐོར་གཉེར་ཁང་། ལྷ་ས་ཆ་སྤྱི།

བཅོམ་གཞི་གཙོ་བོ། Main Topics

- 1 བསྟན་བཅོས་དང་བསྟན་འགྲུར་གྱི་མཚན་ཉིད།
- 2 བསྟན་བཅོས་གྱི་ངེས་ཚིག།
- 3 བསྟན་འགྲུར་དུ་བརྒྱགས་པའི་སྟན་གཞུང་།
- 4 གྲུ་གར་མཁས་པའི་སྟན་གཞུང་བོད་སྐད་དུ་བརྒྱགས་པ་གཞན།

དང་པོ་བསྟན་བཅོས་དང་བསྟན་འགྲུར་གྱི་མཚན་ཉིད།

1. Characteristic of sTenchos and sTengyur

བསྟན་བཅོས། sTenchos

- 1 ལྟོན་པའི་བཀའ་ལླུང་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ། Based on Buddha's words/Teaching
- 2 ཚུམ་བ་པོ་རྣམ་གཡེང་མེད་པའི་སློབ་ལྡན་སྤྲེས་བྱ་ཡིན་པ། Intelligent & concentrated author
- 3 རྗེད་བྱེད་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་གིང་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་ཚོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་
ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། Correspond to the path of enlightenment

བསྟན་འགྲུར། sTengyure:

ལྟོན་པའི་བཀའ་ལླུང་འབའ་ཞིག་ལ་གཞིར་བྱས་ཏེ་རྒྱ་གར་མཁས་པས་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལོ་བཅའ་རྣམས་གྱིས་བོད་
སྐད་དུ་བསྟུར་བའི་གཞུང་རྣམས་ལ་བསྟན་འགྲུར་ཟེར་བ་རེད།

sTengyure is a collected Tibetan version, translated from India, written by Indian Masters (about 225 volumes)

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ངེས་ཚིག་

2. Etymology of sTenchos

བསྟན་བཅོས་ནི་ཤྲས་ཏྲཡ་སྟེ། sTengyure = Shastra in Sanskrit

༡ ཤྲས་ནི་འཚོས་པ། Shas = To transform

༢ ཏྲཡ་ནི་སྐྱོབ་པ། Tra = To Protect

གསུམ་པ་བསྟན་འགྲུར་དུ་བཞུགས་པའི་སྟན་གཞུང་།

3. Medical Treatise in sTengyure

དང་པོ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྟོབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྟན་གཞུང་།

Medical Treatise composed by Acharya Nagarjuna

༡ སྟོར་བ་བརྒྱ་པ། sByorba Gyapa

༢ སྟན་འཚོ་བའི་མདོ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། sMenTsoba'mDoTsigssuCadpa

༣ སྟན་ཨ་བའི་ཚོ་ག། sMenAaba'iChoga

འདི་ནམས་བསྟན་འགྲུར་པོད་ ཅེ་པར་ བཞུགས་ཡོད། Volume He

སྐྱོར་བ་བརྒྱ་པ།

- ༡ ལྷམ་གསོ་བའི་དབྱུང་དང་པོ། ༢ ཟུག་རྩུ་ཟད་པར་བྱེད་པ་གཉིས་པ།
༣ ཟུག་རྩུ་ཟད་བྱེད་གསུམ་པ། ༤ ཏུག་ནད་སེལ་བའི་རྒྱུད་བཞི་པ།
༥ འབྲུང་པོ་གསོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་ལྔ་པ། ༦ འབྲུང་པོ་གསོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་དྲུག་པ།
༧ ཏ་ལྟར་བྱེད་པ་བདུན་པ། ༨ ལས་ལྔའི་ལེན་བརྒྱད་པ།

རྒྱུད་སྐྱི་མ་དང་བཅས་པ།

སློབ་དཔོན་པ་ཁོལ་གྱིས་མཛད་པའི་སྐུན་བཀུར་།

Medical Treatise composed by Acharya Vagbhatta

༡ ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྣང་པོ་བསྐྱུས་པ།

Yanlag brGyadpai sNyingpoDuspa

བསྐྱུན་འགྱུར་གྱི་པོད་ ཉེ་པར་ བརྒྱགས་ཡོད། Volume He

༢ ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྣང་པོ་བསྐྱུས་པའི་རང་འགྲེལ།

Yanlag brGyadpai Rang Grel

བསྐྱུན་འགྱུར་པོད་ ཉེ་པ་དང་། ཨེ་པར་ བརྒྱགས་ཡོད། Volume He and Ae

ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྣང་པོ་བསྐྱེས་པའི་ནང་དོན།

གནས། Sections ལེན། Chapters

༡	མདོ་ཡི་གནས།	༣༠
༢	ལུས་ཀྱི་གནས།	༩
༣	ནད་གཞིའི་གནས།	༡༩
༤	གསོ་ཐབས་ཀྱི་གནས།	༣༢
༥	ཚོ་ག་གྲུབ་པའི་གནས།	༩
༦	སྤྱི་མའི་གནས།	༧༠

བསྐྱེས་ས། གནས། ༩ ལེན། ༡༣༠

སློབ་དཔོན་རྒྱ་བ་མངོན་དགས་མཛད་པའི་སྐུན་གཞུང་།

Medical Treatise composed by Acharya Chandra Nanda

༡ ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྣང་པོ་བསྐྱུས་པའི་འགྲེལ་པ་ཚིག་དོན་རྒྱ་བེད།

Yanlag brGyadpai Grelbatsing don zLazer

བསྐྱུས་འགྲུར་པོད་ ཀོ་པ་དང་། ཁོ་པ། གོ་པ། གསུམ་གྱི་ནང་དུ་བཞུགས་ཡོད།

Volume Ko, Kho. Gho

༢ ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་བསྐྱུས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

Yanlag brGyadpai sMengyiminggirNamgrangs

བསྐྱུས་འགྲུར་གྱི་པོད་ ཅེ་པར་བཞུགས་ཡོད། Volume he

བཞི་པ་རྒྱ་གར་མཁམ་པའི་སྐོན་གཞུང་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱབས་པ་གཞན།

4. Other Medical Treatise in Tibetan version

- ལྷོ་བ་དཔོན་སྐུ་སྐུ་བ་ཀྱིས་མཛད་པ། ༡ བན་པའི་མན་ངག། ༢ ལྷོ་ས་སྐྱོར་རིན་ཆེན་སྤེང་བ། ༣ གསང་ཉིག་
 ལྷོ་མོ། ལེ་འུ་བདུན་ཅུ་དོན་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་ལེ་འུ་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་དང་སོ་གཉིས་གཉིས་
 ཚང་མི་འདུག ད་ལྟ་དངོས་སུ་མཛད་ཀྱི་ཡོད་པར་ལེ་འུ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་ཡོད། ༧ རྩ་ཡིག་ཉི་ཟེར་སྐ
 ལོན་མོ། ལེ་འུ་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད། ༨ རིན་ཆེན་མདོ་རྒྱུད་གསོ་རིག་ལས་ཉི་ཀ་རྣམ་དུག ལེ་འུ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་
 ཡོད། ལེ་ཚན་འདིའི་མཇུག་ཚང་མི་འདུག ༩ སྐུ་རྒྱལ་ལྷན་ལན། ལེ་འུ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་ཡོད། ༡༠ མདོན་རྟ
 ལོགས་སྤོགས་གཉིས་པ། བརྟག་པ་དུག་མཚོ། ལེ་འུ་བདུན་ཡོད། ༡༡ མདོན་རྟོགས་སྤོགས་གསུམ་པ། སྐུ་ན
 ད་བརྟག་པའི་མེ་ལོང་རབ་དུ་གསལ་བ། ལེ་འུ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཡོད། ༡༢ ལྷགས་སྐུ་མ་རྒྱ་ནག་ལྷགས་
 གཙང་པ་བསྐྱོམ་ཚུང་ནས་བརྒྱད་པ། ལེ་འུ་བདུན་ཡོད། ༡༣ གསང་བའི་བདག་པོས་བདེ་བྱེད་མཁམ་
 འགྲོ་མ་ལ་གནང་བའི་མཛེ་བཙོས། ༡༤ མཛེ་རིགས་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྟགས་བཙོས། ལེ་འུ་དགུ་ཡོད། ༡༥
 འཕགས་པ་སྐུ་སྐུ་བ་ཀྱི་ཞལ་སྐྱ་ནས་མཛད་པའི་མན་ངག་ཟབ་མོ། ༡༦ ནག་པོ་དགུའི་སྐྱོར་བ་ནད་གདོན་
 ཀུན་འཛོམས། ༡༧ ལྷོ་ས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་རེ་ལྷ་ཆར། ༡༨ ལྷོ་ས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་རེ་ལྷ་ཆར་བའི་ཐབས་བཤད་པ།

- དང་སྲོང་གཤིན་ཉེ་ས་མཛད་པའི་སྐྱན་གཞུང་། ཉེ་ཆེའི་རིག་བྱེད་གཤིན་ཉེ། གནས་གསལ་
 ལུ་མ་དང་ལེའུ་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན་ཡོད། དེ་ཡང་གནས་དང་པོ་མདོ་གནས་ལ་ལེའུ་
 བཞི་བཅུ་དང་། གནས་གཉིས་པ་གྲུབ་པའི་གནས་ལ་ལེའུ་བཅུ་བཞི། གནས་གསུམ་
 པ་གསང་བའི་གནས་ལ་ལེའུ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གསུམ་ཡོད། གྲུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཞུ་ཚུ་རྣམས་
 སྲི་ལྷ་དྲ་དང་། འུ་ལྷ་འུ་ལྷ་དང་། ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བསྐྱུར

- ཉི་མ་སྐྱུང་བས་མཛད་པའི་སྐྱན་གཞུང་། སྐྱན་དཔྱད་གཅེས་པ་གྲུབ་པ། ལེའུ་སུམ་ཅུ་
 ལོ་གཅིག་ཡོད། གྲུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཇི་ན་མི་ཏུ་དང་། ཨའི་ལྷ་དང་། ལོ་ཚུ་བ་
 བརྗེ་ཙུ་ས་བསྐྱུར་ཅིང་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ།།

སྒོ་བ་དཔོན་པདྨ་འབྲུང་གནས་ཀྱི་སྐོར་ཡིག

- 1 འཆི་མེད་བདུད་ཚི་བུམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ཅེས་བྱ་བ། ས་བཅད་སྡེ་ཚན་སུམ་ཅུ་སྟོ་གསུམ་འདུག
- 2 བྱ་རུའི་བདུད་ཚི་བུམ་ཅུང་།
- 3 བདུད་ཚི་ཚེ་བུམ།
- 4 ཚེ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་གཏེར་ཡིག་སྐོར་ཚོགས།

༡ ལྷོབ་དཔོན་ཙམ་བཅིས་མཛད་པའི་འབྲུང་བ་བཞིའི་སྲིད་པའི་ཆགས་ལུགས། ༢ སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུ
ངས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ། ༣ དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཞུ་ཏེ་བྱས་མཛད་པའི་
སྐྱ་གཟུགས་ཀྱི་ཚད་ཀྱི་མཚན་ཉིད ༤ ཙམ་ཀའི་རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ༥ རྒྱ་མཚ
ལོས་བསྟན་པའི་མཚན། ༦ མི་དབྱུང་གྱི་བསྟན་བཅོས་བསྟུས་པ། ༧ མིའི་མཚན་ཉིད་བཏག་པ་རྒྱ་
མཚོ། ༨ ལྷོབ་དཔོན་ཨ་ཇོ་ཀིས་མཛད་པའི་རྒྱུང་གནས་ནད་ཀྱི་བཏག་པ། ༩ མི་ལམ་བཏག་པ། ༡༠
མི་ལམ་གྱི་མ་མེད་པའི་བསྟོམ་པ། ༡༡ མི་ལམ་གྱི་ལྟ་བུ་དན་པ་རྣམ་པར་བསྟོག་པ། ༡༢ རང་གི་
སེམས་ངལ་སོས་པར་བྱེད་པའི་མན་ངག་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལ། ༡༣ ལྷོབ་དཔོན་གུ་ཇོ་
པས་མཛད་པ་འཛག་པ་གཅོད་པའི་མན་ངག ༡༤ མཛེ་ནད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ༡༥ མཛེ་ནད་གསོ་བ།
༡༦ ལྷོབ་དཔོན་ཉི་ལོས་མཛད་པ་ཕྱི་ནང་ནད་སེལ་གྱི་གདམས་པ། ༡༧ དིམས་བསྐྱུང་བའི་ཚོ་ག
༡༨ གོར་བསྐྱུང་བའི་ཚོ་ག ༡༩ ལྷོབ་དཔོན་ཙམ་པོ་མིས་མཛད་པའི་ནད་བསྐྱུང་བའི་ཚོ་ག ༢༠ ནད་
གདུག་པ་ཅན་གསོ་བའི་ཐབས། ༢༡ ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་སྐྱུག་གི་བཅུད་ལེན་ནད་ཐམས་ཅད་འཇ
ལོས་ཤིང་ལུས་ཀྱི་ལྷོབས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་སོགས།

ཀྱལ་དབང་ལྷ་བ་ཆེན་པོའི་སྐབས་ཆེའི་རིག་བྱེད་འཛིན་པ་ར་གྲ་རྣམས་དང་འདར་པ་ལོ་ཚུ་བ་ངག་དབང་མ
ཉུན་ཚོགས་ལྷན་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་ཕོ་བྲང་ཕོ་ཏ་ལར་སྐྱོན་གཞུང་དྲུག་ཙམ་ཞིག་བསྐྱུར་གནང་མཛད་འདུག

- ༡ སློབ་དཔོན་ཀུན་མཉམ་བདུད་ཅི་བྱིན་གྱིས་མཛད་པའི་ཚངས་པའི་ཆེའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་མཚོའི་ཡན་ལག་
- འཛིན་པ་གཡོ་བ་ཅན། ༢ ཀྱུ་བལ་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་བདུད་ཅི་ལས་འོང་བའི་ཆེའི་རིག་
- བྱེད་གྱི་མན་ངག་གནད་གྱི་སྡིང་ཕོ་བསྐྱུས་པ། ༣ དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་དཀེའུ་མཛད་པའི་ཙུ་ལ་བཏག་
- ཐབས། ༤ ཀྱུ་གར་ཀྱལ་ཕོ་བྲང་ཏང་གི་སྐྱོན་པ་མ་ནོ་ཉེའི་གདམས་པ་མིག་འབྱེད་མཐོང་བ་དོན་ལྡན།
- ༥ འཕགས་ཡུལ་དབུས་གྲུར་མ་ཐུ་རའི་ཀྱལ་རིགས་ཀྱི་སྐྱོན་པ་ར་གྲ་རྣམས་ཐའི་གདམས་པ། ༦ ཀུན་
- མཉམ་བདུད་ཅིས་མཛད་པའི་ལྷ་དབང་ལྷན་གྲུབ་གིས་ཚོགས་བདག་ལ་གནང་བའི་སྐུ་ལྷན་གྱི་སློབ་བ་ས
- ོགས་ལྷན་བཞེད་ཟབ་གནད། འདར་པ་ལོ་ཚུ་བ་ནས་སྐྱོན་དཔེ་ཁག་དྲུག་ཙམ་བསྐྱུར་གནང་བ་དེ་
- དག་ནི་ཀྱུ་གར་ནས་གསོ་དབྱུང་བསྐྱུར་པ་ཐ་མ་ཡིན་འདུག།

ཐུགས་རྗེ་ཚེ།

Thank You